

Sluttprotokoll fra tilleggsforhandlinger

28. oktober 2021

Partene viser til at det både i krav, tilbud og proposisjonen om jordbruksoppgjøret i 2021 er understreket at det er stor usikkerhet om inntekts- og kostnadsutviklingen på flere poster. Etter at oppgjøret ble vedtatt har det skjedd en betydelig kostnadsøkning, bl.a. med ekstraordinær prisøkning på gjødsel og bygningsmaterialer. På denne bakgrunn krevde Jordbrukets forhandlingsutvalg den 29. juli at det ble tatt opp tilleggsforhandlinger med grunnlag i § 2-4 i Hovedavtalen, som sier at partene kan kreve forhandlinger om endringer i en løpende jordbruksavtale når viktige forutsetninger for denne er blitt vesentlig forandret.

Staten aksepterte å ta opp tilleggsforhandlinger 12. august. Den 20. august ble partene enige om å be Budsjettnemnda om oppdaterte anslag på kostnadsveksten for gjødsel og bygningsmaterialer, og var enige om følgende protokoll:

"Det har skjedd en vesentlig prisøkning på elektrisk kraft i løpet av sommeren 2021. Det er normalt at kraftprisene varierer vesentlig, og det er for tidlig å fastslå hvilken kostnadsendring som vil bli resultatet for perioden t.o.m. 2022. Partene skal se spesifikt på hvor store kostnadsøkningene på kraft ble fra 2020 til 2021 og ta stilling til hvordan dette skal håndteres, normalt som en del av jordbruksoppgjøret i 2022."

Budsjettnemnda avga grunnlagsmateriale 7. september. Den 8. september fremmet Jordbrukets forhandlingsutvalg krav om en kompensasjon på 754 mill. kroner, finansiert med budsjettmidler, med utbetaling sammen med produksjonstilskudd i februar 2022. Kravet fra jordbruket var basert på utredning nr. 4 fra Budsjettnemnda om kostnadsveksten på gjødsel og bygningsmaterialer. Forhandlingene ble satt på pause 17. september og tatt opp igjen 19. oktober. I tillegg til økte kostnader til gjødsel og bygningsmaterialer tok jordbruket på nytt opp den sterke kostnadsøkningen på elektrisk kraft, og dette ble diskutert.

Partene er enige om at den samlede kostnadsveksten er krevende for jordbruket.

På dette grunnlaget er partene enige om en foreløpig kompensasjon ved at budsjettet til gjennomføring av jordbruksavtalen økes med 754 mill. kroner ut over Stortingets vedtak 16. juni, med utbetaling i februar 2022.

Partene viser samtidig til at om lag 2/3 av jordbrukets inntekter er markedsinntekter og at økning i markedsinntektene også må bidra til inntektsdannelsen.

Partene vil vurdere særskilt hvor stor kostnadsveksten ble for gjødsel, bygningsmaterialer og elektrisk kraft i 2021/2022 og håndtere dette som en del av helheten, både på inntekts- og kostnadssiden, med utgangspunkt i et nytt fullstendig grunnlagsmateriale til forhandlingene i 2022.

Partene er enige om en fordeling av de økte tilskuddene, slik det framgår av vedlegg.

Oslo 28. oktober 2021

Kjersti Hoff

Bjørn Gimming

Viil Søyland

Vedlegg

Tilleggsforhandlinger 2021 – fordeling

Tabellene viser endringer sammenlignet med tilsvarende tabeller i Prop. 200 S (2020–2021).

Tabell 1 Areal- og kulturlandskapstilskudd

	Antall dekar	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Kulturlandskapstilskudd alt areal	9 065 272	162	53	215	480,5
Bunnfradrag, 65 pst ¹⁾	38 621	6 000	0	6 000	0,0
Arealtilskudd, grovfôr	5 918 995				0,0
Innmarksbeitearealer	1 600 160				0,0
Arealtilskudd, korn	2 917 057				93,3
Arealtilskudd, potet	114 908				17,2
Arealtilskudd, grønnsaker	70 538				14,1
AK-tilskudd, frukt, bær og planteskoleareal	43 774				4,4
Sum, AK-tilskudd	9 065 272				609,5

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst tilskudd husdyr og 65 pst arealtilskudd

Arealtilskudd, korn

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1 273 223	217	32	249	40,7
Sone 2 og 3	1 101 484	282	32	314	35,2
Sone 4	404 743	322	32	354	13,0
Sone 5 - 7	137 607	276	32	308	4,4
Sum korn, alle soner	2 917 057		32,0		93,3

Arealtilskudd, øvrige vekster

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Potet sone 1 -5	110 825	363	150	513	16,6
Potet sone 6 -7	4 083	1 115	150	1265	0,6
Sum poteter, alle soner	114 908				17,2
Grønnsaker sone 1 - 5	70 032	750	200	950	14,0
Grønnsaker sone 6 - 7	506	1 750	200	1950	0,1
Sum grønnsaker, alle soner	70 538				14,1
Frukt sone 1 - 4	10 143	1 200	100	1300	1,0
Frukt sone 5 -7	12 211	1 950	100	2050	1,2
Sum frukt, alle soner	22 354				2,2
Bær sone 1 - 4	14 679	1 300	100	1400	1,5
Bær sone 5 - 7	6 741	1 750	100	1850	0,7
Sum bær, alle soner	21 420				2,2

Tabell 2 Tilskudd husdyr

	Fra	Til	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Melkekyr	1	14	95 245	4 888	440	5 328	41,9
	15	30	63 846	3 282	440	3 722	28,1
	31	50	35 521	1 820	440	2 260	15,6
	51 +		15 938	1 050	440	1 490	7,0
Sum			210 550				92,6
Ammekyr	1	50	97 143	4 180	110	4 290	10,7
	51+		4 272	770	110	880	0,5
Sum			101 415				11,2
Andre storfe			567 231	770	28	798	15,9
Melkegeit og melkesau	1	125	27 544	1652	50	1 702	1,4
	126+		7 372	638	50	688	0,4
Sum			34 916				1,8
Sau og ammegeiter	1	150	853 126	970	15	985	12,8
	151+		101 438	194	15	209	1,5
Sum			954 564				14,3
Hjort over 1 år			5 259	500	15	515	0,1
Sum produksjonstilskudd, husdyr							135,9

Tabell 3 Distriktstilskudd frukt og bær

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Tomat	Kvantumsgrense 103 400 kg				
Sone 1-3	1,5	2,02	0,85	2,87	1,3
Sone 4-7	3,0	3,46	0,85	4,31	2,6
Slangeagurk	151 800 kg				
Sone 1-3	4,0	1,12	0,85	1,97	3,4
Sone 4-7	1,4	1,95	0,85	2,80	1,2
SUM					8,5